

Unia Europejska: 500 milionów ludzi w 28 państwach

Państwa członkowskie Unii Europejskiej

Kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące

Idee w służbie starań o trwały pokój i dobrobyt...

Konrad Adenauer

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

**Motto UE – Zjednoczona
w różnorodności**

Hymn europejski

Euro

Flaga europejska

9 maja – Dzień Europy

Български

Čeština

dansk

Deutsch

eesti keel

Ελληνικά

English

español

français

Gaeilge

hrvatski

Italiano

latviešu valoda

lietuvių kalba

magyar

Malti

Nederlands

polski

português

Română

slovenčina

slovenščina

suomi

svenska

Rozszerzenie: od 6 do 28 państw

- 1989** Upadek muru berlińskiego – upadek komunizmu
Unijna pomoc gospodarcza: program Phare
- 1992** Kryteria kopenhaskie:
- demokracja i rządy prawa
 - gospodarka rynkowa
 - zdolność do przyjęcia prawa UE
- 1998** Rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych
- 2002** Podczas szczytu w Kopenhadze podjęto decyzję o rozszerzeniu UE o dziesięć nowych państw
- 2004** Nowi członkowie Unii Europejskiej: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Węgry
- 2007** Przystąpienie Bułgarii i Rumunii
- 2013** Chorwacja przystąpiła do UE 1 lipca

Kraje kandydujące do członkostwa w UE

Kraj	Obszar (x 1000 km ²)	Ludność (mln)	Zamożność (produkt krajowy brutto na osobę)
Bośnia i Hercegowina	51	3,8	7 800
Czarnogóra	14	0,6	10 600
Kosowo o statusie określonym rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244	11	1,8	:
Była Jugosłowiańska Republika Macedonii	25	2,1	10 000
Albania	28	2,9	7 800
Serbia	77	7,2	9 600
Turcja	783	77,7	14 400
Łącznie 28 państw UE	4 272	508,2	27 400

1952

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

1958

Traktaty rzymskie:

- Europejska Wspólnota Gospodarcza
- Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM)

1987

Jednolity Akt Europejski: jednolity rynek

1993

Traktat o Unii Europejskiej — Maastricht

1999

Traktat z Amsterdamu

2003

Traktat z Nicei

2009

Traktat z Lizbony

Dotyczy wszystkich działań UE
54 artykuły zebrane w 6 tytułach:

Godność

Wolności

Równość

Solidarność

Prawa obywatelskie

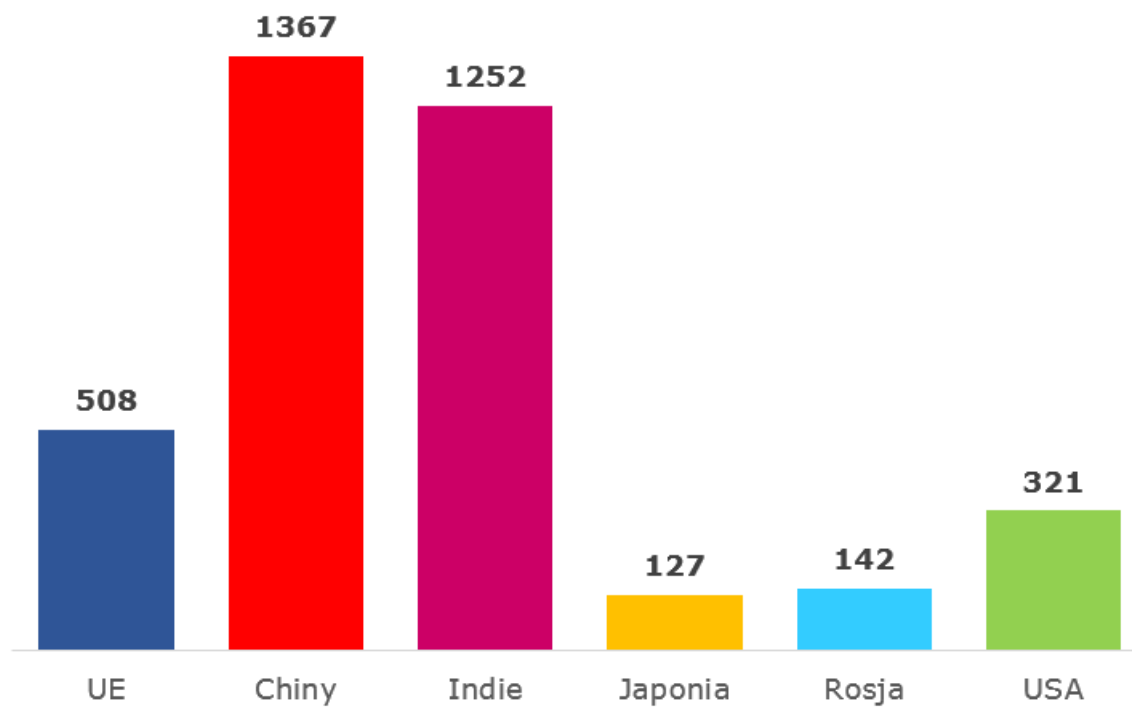

Wymiar sprawiedliwości

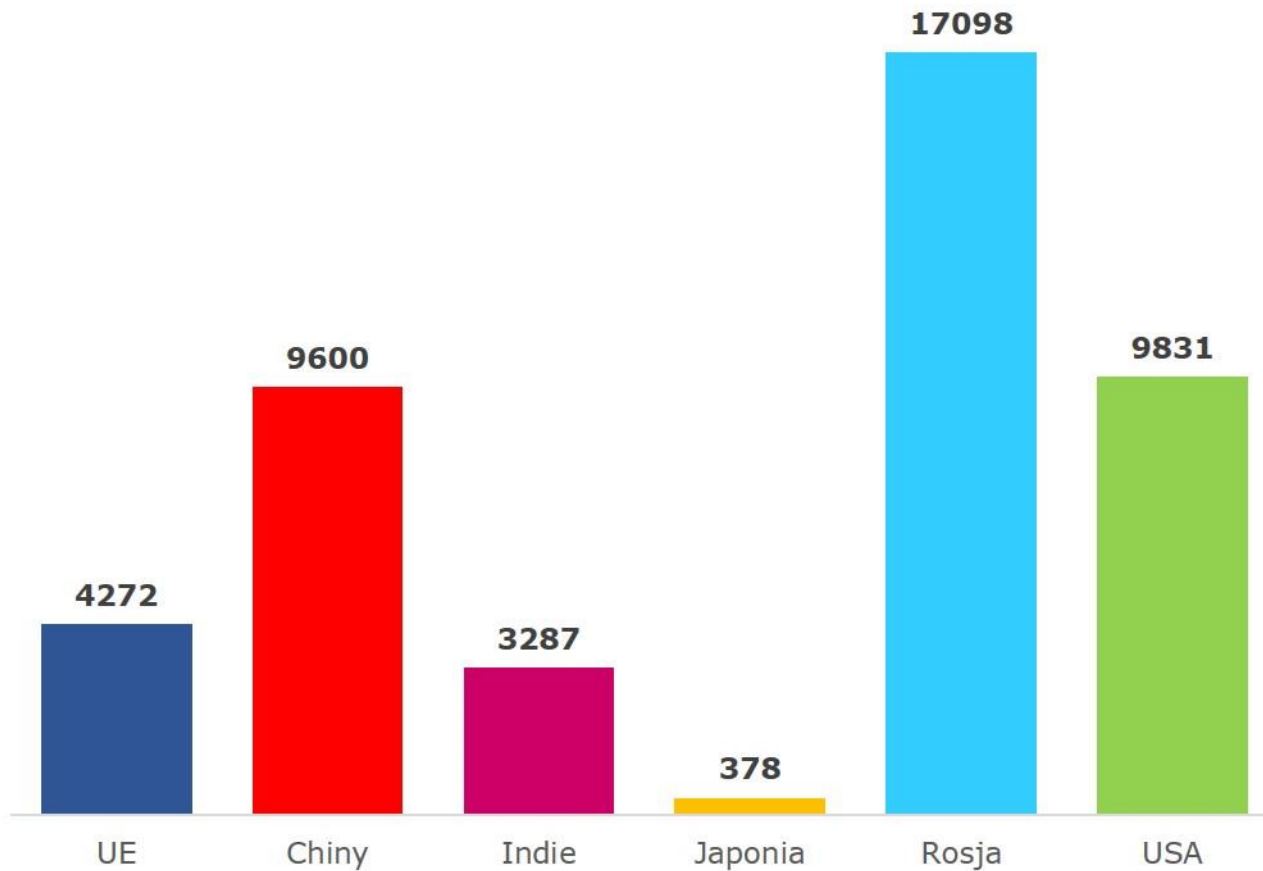

Liczba ludności w mln (2015 r.)

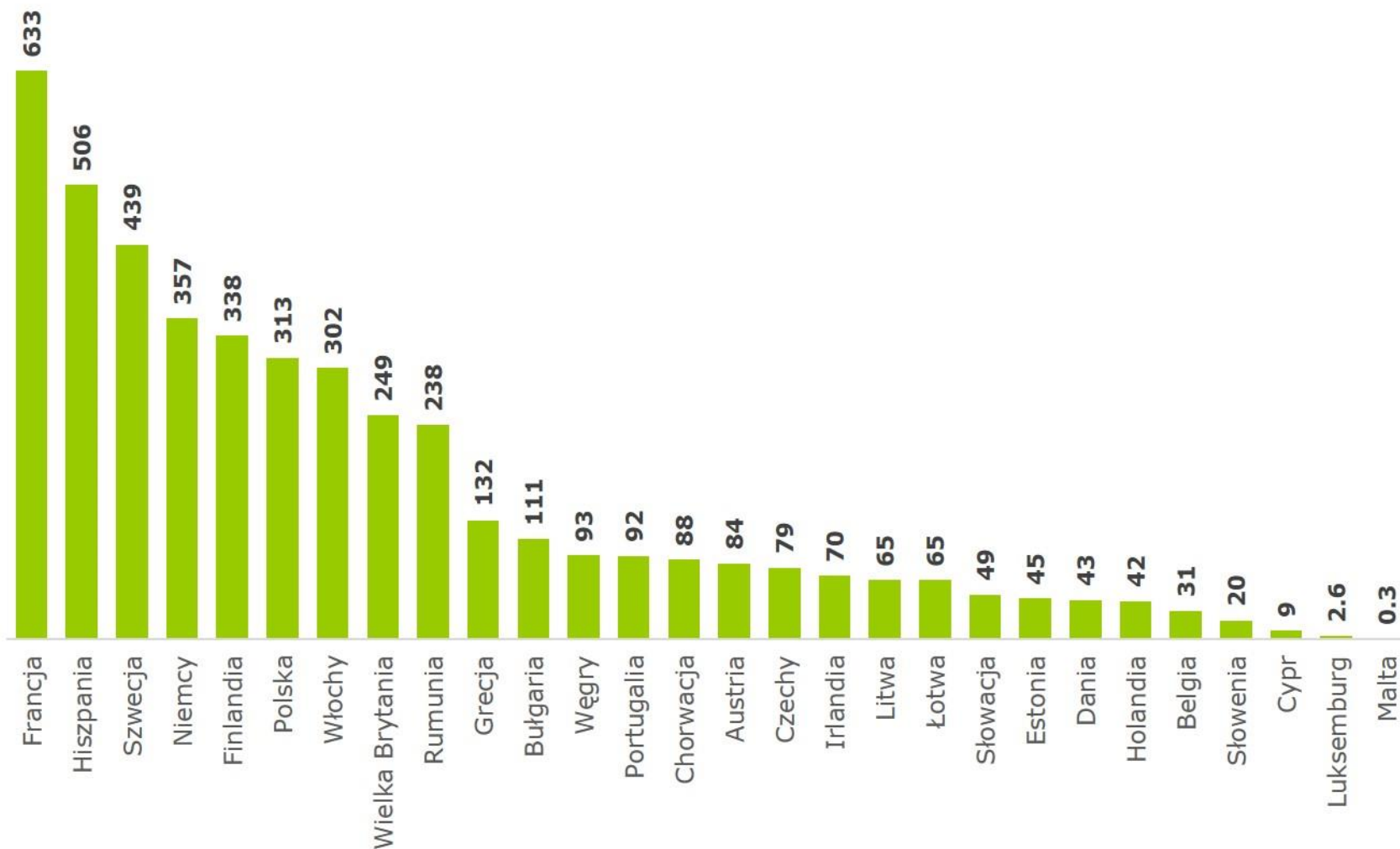

Powierzchnia w tys. km²

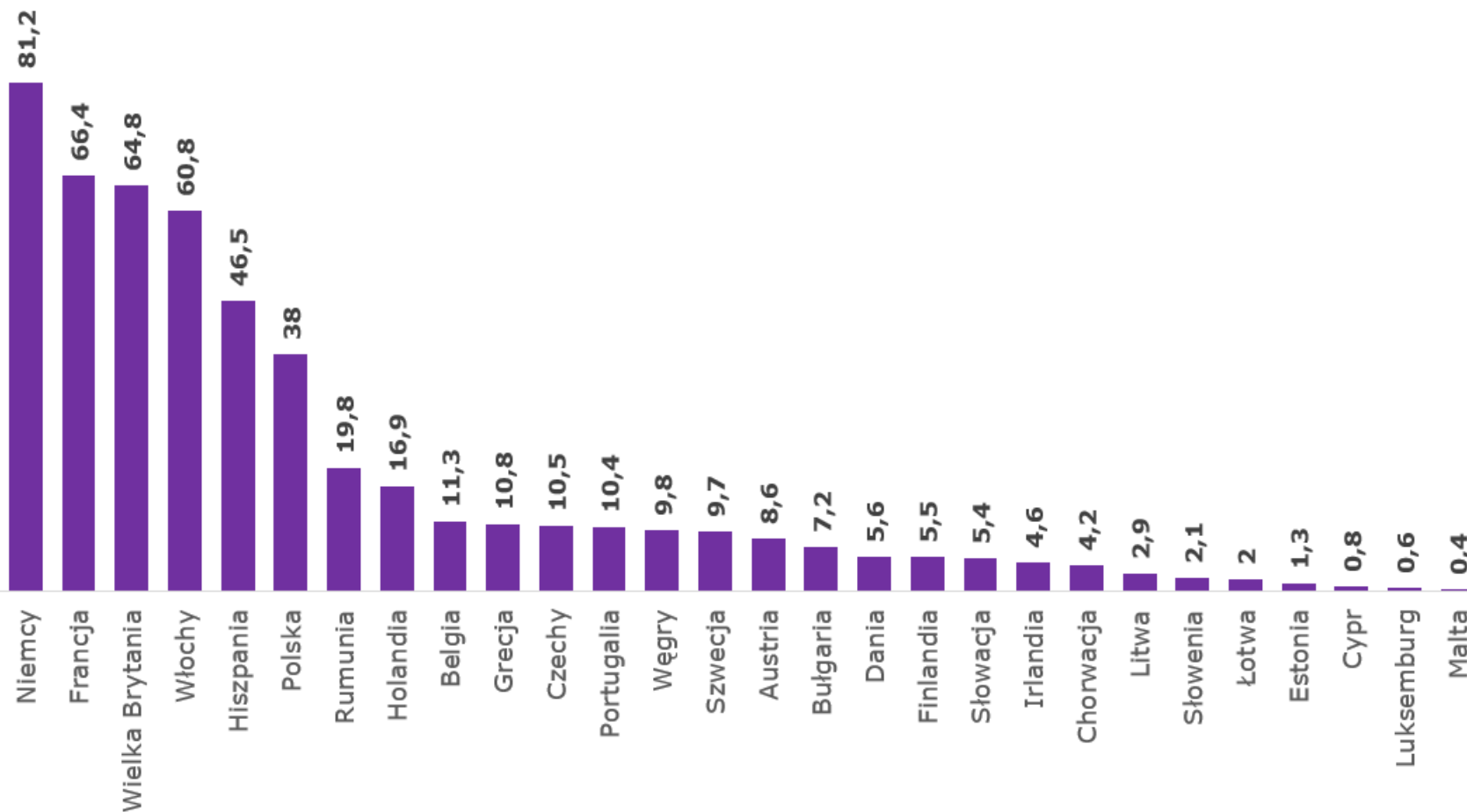

Powierzchnia w tys. km²

Liczba ludności w mln (2015 r.)
Łącznie 508 mln

2008: Światowy kryzys finansowy rozpoczął się w Stanach Zjednoczonych.

Uzgodnione stanowisko przywódców europejskich:

- **Zobowiązanie się do przyjęcia euro i dbania o stabilność finansową**
- **Nowe narzędzia zarządzania kryzysowego i reformy przepisów:**
 - Europejski Mechanizm Stabilności — fundusz mający na celu pomoc państwom w wyjątkowo trudnej sytuacji gospodarczej
 - Nowe przepisy zapewniające stabilność sektora bankowego
 - Unia bankowa: Unijny nadzór sektora bankowego i mechanizm likwidacji upadających banków
- **Lepsze zarządzanie gospodarką:**
 - Europejski semestr: procedura koordynacji rocznych budżetów publicznych
 - Pakt Euro Plus, pakt fiskalny: wzajemne zobowiązanie do zachowania dobrego stanu finansów publicznych

Komisja Europejska pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera stawia na następujące priorytety:

Plan inwestycyjny: nowe miejsca pracy, rozwój i inwestycje

Jednolity rynek cyfrowy

Prężna unia energetyczna realizująca przyszłościową politykę przeciwdziałającą zmianie klimatu

Pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny oparty na silnej gospodarce

Pogłębiona i bardziej sprawiedliwa Unia Gospodarcza i Walutowa

Rozsądna i zrównoważona umowa o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi

Obszar sprawiedliwości i praw podstawowych oparty na wzajemnym zaufaniu

Nowa polityka migracyjna

Europa jako silny gracz na scenie międzynarodowej

Unia Europejska demokratycznych zmian

Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych

- 2015: Europejska gospodarka odbudowuje się po kryzysie, jednak poziom inwestycji jest wciąż niski. Inwestorzy posiadają środki, ale boją się je inwestować.
- Nowy fundusz unijny od połowy 2015 r.
- Fundusz ten będzie posiadał na początku budżet 21 miliardów EUR pochodzących ze środków unijnych.
- Środki z funduszu będą przeznaczane na istotne projekty biznesowe, np. na rozwój infrastruktury cyfrowej i energetycznej, transportu, małych przedsiębiorstw, a także na projekty proekologiczne i innowacyjne.
- Liczne korzyści — 315 miliardów EUR ze środków publicznych zachęci inwestorów prywatnych do działania.
- W ciągu trzech lat powstanie 1,3 miliona nowych miejsc pracy.

Odpowiedź UE na kryzys finansowy:

- **Zbiór przepisów:**

Nowe ustawodawstwo sprawi, że banki będą posiadały odpowiedni kapitał, oraz zapewni lepszą kontrolę ryzyka

- **Nadzór:**

Europejski Bank Centralny pełni nadzór nad około 130 najważniejszymi bankami

Szefowie krajowych banków centralnych ściśle ze sobą współpracują

- **Rozwiązanie:**

Europejska Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji może podjąć decyzję o likwidacji upadającego banku

Dzięki wsparciu funduszu finansowanego przez banki podatnicy mogą być spokojni i nie muszą podejmować swoich środków.

Budżet na 2018 r. w postaci przyjętej: rozbicie środków na zobowiązania na kategorie WRF

Dział WRF	W mln EUR	%
Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	22 001,5	13,7 %
Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna	55 532,2	34,7 %
Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	59 285,3	37,0 %
Bezpieczeństwo i obywatelstwo	3493,2	2,2 %
Globalny wymiar Europy	9568,8	6,0 %
Administracja	9665,5	6,0 %
Inne	566,9	0,4 %
Ogółem	160 113,5	100,0 %

W 2014 r. przywódcy krajów UE postanowili:

- Obniżenie emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o 40 % w stosunku do 1990 r.
- do 2030 r. zwiększyć o 27 proc. wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (wiatru, słońca, wody, biomasy)
- Zwiększenie efektywności energetycznej do 2030 r. o 27 %

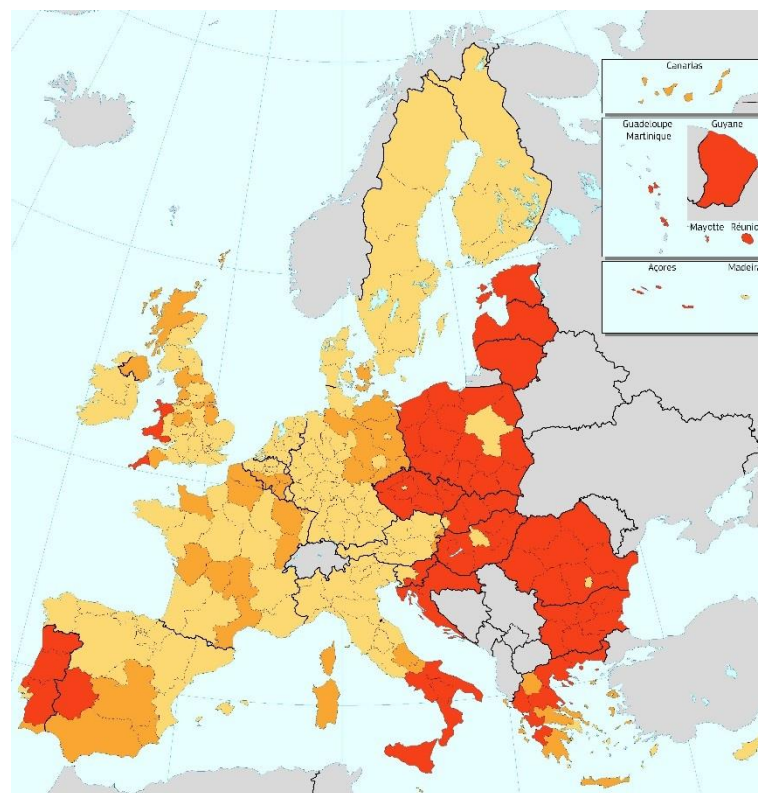

2014-2020: W biedniejszych regionach UE zainwestowano 352 mld EUR w rozwój infrastruktury, przedsiębiorstw i ochrony środowiska oraz w szkolenia dla pracowników

- Fundusz regionalny
- Fundusz społeczny
- Fundusz spójności

- Regiony słabiej rozwinięte — PKB na mieszkańca poniżej 75 % unijnej średniej
- Regiony w okresie przejściowym — PKB na mieszkańca między 75 a 90 % unijnej średniej
- Regiony lepiej rozwinięte — PKB na mieszkańca powyżej 90 % unijnej średniej

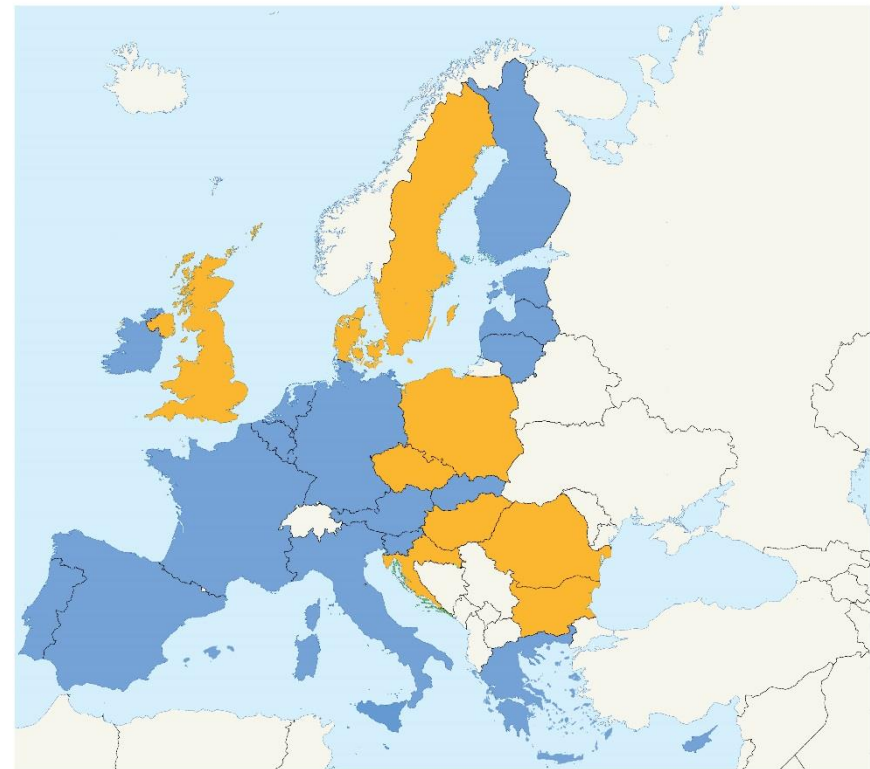

Dlaczego euro?

- Brak ryzyka kursowego oraz kosztów wymiany walut
- Większy wybór produktów i usług oraz stabilniejsze ceny
- Ścisła współpraca gospodarcza państw członkowskich UE

Obowiązuje w całej strefie euro

- Monety: wspólny awers, rewers zaprojektowany przez poszczególne kraje
- Banknoty: nie ma symboli krajowych

■ Kraje strefy euro

■ Kraje, które nie wprowadziły euro

Cztery swobody przepływu:

- towarów
- usług
- ludzi
- kapitału

Jednolity rynek przyczynił się do:

- znaczących redukcji cen wielu produktów i usług, w tym taryf lotniczych i taryf za rozmowy telefoniczne.
- zaoferowania szerszego wyboru konsumentom
- powstania 2,8 miliona nowych miejsc pracy

Strefa Schengen

- Brak kontroli granicznych między większością państw UE
- Wzmocniona kontrola zewnętrznych granic UE
- Intensyfikacja współpracy policyjnej między różnymi państwami UE
- Swoboda kupowania i przewozu towarów na użytek własny w ramach Unii Europejskiej

Erasmus+

Co roku ponad 400 tys. młodych ludzi studiuje lub szkoli się w innych krajach europejskich w ramach unijnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu Erasmus+.

Zanieczyszczenia nie znają granic – trzeba działać razem

Działania UE pomogły:

- bardziej czystą wodę
- mniej kwaśnych deszczy
- benzynę bezołowiową
- łatwe i bezpieczne pozbywanie się starych urządzeń elektrycznych
- surowe przepisy w dziedzinie bezpieczeństwa żywności
- więcej gospodarstw organicznych i nastawionych na jakość
- bardziej skuteczne ostrzeżenia na paczkach papierosów
- rejestrację chemikaliów i nadzór nad nimi (REACH)

- Uchwalić Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej
- Wspólna walka z terroryzmem
- Nawiązać współpracę między policją i organami wymiaru sprawiedliwości w różnych krajach UE
- Koordynacja polityki imigracyjnej i w dziedzinie azylu
- Współpraca w zakresie prawa cywilnego

- Zasady handlu światowego
- Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa
- Pomoc na rzecz rozwoju i pomoc humanitarna

Unijne prawodawstwo zapewnia konsumentom ochronę na terenie całej UE, także w przypadku zakupów za granicą lub przez Internet

- Jasne oznakowanie
- Standardy dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
- Nieuczciwe postanowienia umowne są zakazane
- Prawa pasażerów, w tym prawo do odszkodowania za długie opóźnienie
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów

Parlament Europejski

- głos obywateli

David-Maria Sassoli, przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Rada Europejska i Rada

- głos państw członkowskich

Charles Michel, przewodniczący Rady Europejskiej

Komisja Europejska

- działa na rzecz wspólnego interesu

Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej

Obywatele, grupy interesu, eksperci: dyskusje, konsultacje

Komisja: wystąpienie z oficjalnym wnioskiem

Parlament i Rada Ministrów: wspólna decyzja

Władze krajowe i lokalne: wdrażanie

Komisja i Trybunał Sprawiedliwości: monitorowanie wdrażania

Wspólnie z Radą UE decyduje o unijnym prawie i budżecie
Sprawuje demokratyczną kontrolę nad całą działalnością UE

	IX 1952	III 1957	I 1973	VI 1979	I 1981	I 1986	VI 1994	I 1999	V 2004	VI 2004	I 2007	VI 2009 ^[1]	IX 2010 ^[3]	VII 2013	2014	II 2020 ^[4]
Niemcy	18	36	36	81	81	81	99	99	99	99	99	99	99	99	96	96
Francja	18	36	36	81	81	81	87	87	87	78	78	72	74	74	74	79
Włochy	18	36	36	81	81	81	87	87	87	78	78	72	73	73	73	76
Belgia	10	14	14	24	24	24	25	25	25	24	24	22	22	22	21	21
Holandia	10	14	14	25	25	25	31	31	31	27	27	25	26	26	26	29
Luksemburg	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Wielka Brytania			36	81	81	81	87	87	87	78	78	73	72	72	73	
Dania			10	16	16	16	16	16	16	14	14	14	13	13	13	14
Irlandia			10	15	15	15	15	15	15	13	13	12	12	12	11	13
Grecja					24	24	25	25	25	24	24	22	22	22	21	21
Hiszpania						60	64	64	64	54	54	50	54	54	54	59
Portugalia						24	25	25	25	24	24	22	22	22	21	21
Szwecja								22	22	19	19	18	20	20	20	21
Austria								21	21	18	18	17	19	19	18	19
Finlandia								16	16	14	14	13	13	13	13	14
Polska									54	54	54	50	51	51	51	52
Czechy									24	24	24	22	22	22	21	21
Węgry									24	24	24	22	22	22	21	21
Słowacja									14	14	14	13	13	13	13	14
Litwa									13	13	13	12	12	12	11	11
Łotwa									9	9	9	8	9	9	8	8
Słowenia									7	7	7	7	8	8	6	8
Cypr									6	6	6	6	6	6	6	6
Estonia									6	6	6	6	6	6	6	7
Malta									5	5	5	5	6	6	6	6
Rumunia											35	33	33	33	32	33
Bułgaria											18	17	18	18	17	17
Chorwacja														12	11	12
Razem	78	142	198	410	434	518	567	626	788	732	785	736	754	766	751	705

Podział miejsc w Parlamencie Europejskim między partie polityczne

Fracje w Parlamencie Europejskim (stan na 1.02.2020)

Skrót	Nazwa	Orientacja polityczna	Liczba posłów ^[11]
EPP	Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)	chrześcijańska demokracja, liberalny konserwatyzm	187
S&D	Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim	socjaldemokracja	148
RE	Odnówmy Europę	liberalizm, centryzm	97
ID	Tożsamość i Demokracja	nacjonalizm, eurosceptycyzm	76
G/EFA	Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie	zielona polityka, regionalizm	68
ECR	Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy	konserwatyzm, liberalizm gospodarczy	61
GUE/NGL	Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica	socjalizm demokratyczny, eurokomunizm	39
NI	Niezrzeszeni	–	29
–	Razem	–	705

- 1 minister z każdego kraju
- Rotacyjne przewodnictwo – 6 miesięcy
- Wraz z Parlamentem podejmuje decyzje dotyczące unijnych aktów prawnych i budżetu
- Zarządza wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa

Do podjęcia większości decyzji wymagana jest tak zwana „**podwójna większość**”.

Decyzja musi uzyskać poparcie co najmniej:

- 55 % państw członkowskich (16 państw),
- które reprezentują co najmniej 65 % ludności Unii Europejskiej.

Szczyt, na którym zbierają się szefowie państw i rządów wszystkich krajów UE

- Co najmniej 4 razy w roku
- Ustalane są na nim ogólne wytyczne dla działalności Unii
- Przewodniczący: Donald Tusk

Josep Borrell

- Podwójna rola:
 - Przewodniczy posiedzeniom Rady do Spraw Zagranicznych
 - Jest wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej
- Zarządza wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa
- Zwierzchniczka Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych

28 niezależnych członków, jeden z każdego kraju UE

- Inicjatywa ustawodawcza
- Organ wykonawczy
- Strażnik traktatów
- Reprezentuje UE na arenie międzynarodowej

28 niezależnych sędziów, po jednym z każdego kraju UE

- Stanowi o interpretacji prawa UE
- Zapewnia jednakowe stosowanie unijnego prawa we wszystkich krajach UE

Emily O'Reilly

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

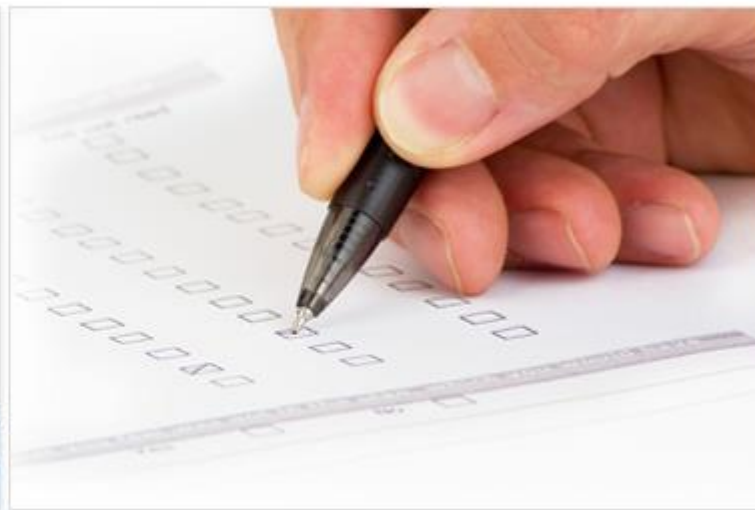
- Bada skargi dotyczące niewłaściwych działań lub zaniechań urzędników unijnej administracji
- Na przykład sprawy dotyczące niesprawiedliwego traktowania, dyskryminacji, nadużycia władzy, nieuzasadnionej zwłoki, nieudzielenia odpowiedzi lub nieprawidłowych procedur
- Każdy w UE może złożyć skargę

28 niezależnych członków

- Sprawdza, czy unijne fundusze są wydawane zgodnie z przeznaczeniem
- Może kontrolować wszelkie osoby i organizacje zajmujące się funduszami unijnymi

Christine Lagarde

Prezes Banku Centralnego

- Zapewnia stabilność cen
- Kontroluje podaż pieniądza i ustala stopy procentowe
- Dbą o bezpieczeństwo sektora bankowego
- Działa niezależnie od rządów krajowych

353 członków

- Reprezentuje interesy m.in. związków zawodowych, pracowników, rolników i konsumentów
- Doradza w sprawie nowych aktów prawnych i polityki unijnej
- Promuje zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w sprawy UE

353 członków

- Reprezentuje interesy miast i regionów
- Doradza w sprawie nowych aktów prawnych i polityki unijnej
- Promuje zaangażowanie władz lokalnych w sprawy UE

Masz pytania dotyczące Unii Europejskiej? Odpowiedzi znajdziesz w witrynie Europe Direct

- W tym celu skorzystaj z telefonu, poczty e-mail lub czatu
- Ponad 500 Regionalnych Centrów Informacji Europejskiej

europa.eu/europedirect